

Ruumiskalmisto Kaarinan Kirkkomäessä.

Keväällä 1950 ilmoitti pastori Parvio Kaarinasta, että hänen asuntonsa edestä oli löytynyt maata tasoitettaessa muinaisesineitä (valokuvat 15666 - 7, 15669). Maarian Kärsämäen kaivausten yhteydessä kävin paikkaa tarkastamassa ja totesin tällöin, että pastori Parvion löytämät esineet olivat ruumishaudasta, ja että paikalla oli ilmeisesti laaja ruumiskalmisto. Parvion haltuunsa ottamat esineet olivat vainajan jalkopuolelta. Tekstiiliä oli runsaasti ja esineitä leveätuppinen naisen puukko. Haudan kohtaa oli kuorittu jo ennen Parvion suorittamaa tasoitusta, päätellen siitä, että vain ohut kerros peitti jäljellä olevan haudan osan. Haudan säilyneen osan tutkiminen lykkääntyi siihen saakka, että Kärsämäen kaivaukset oli suoritettu loppuun. Tänä aikana oli ryhdytty kaivamaan kaapeliojaa Kirkkomäen itäreunan sivuitse. Noin 50 metriä Pikkupappilasta eli Parvion asunnosta ja kuvatusta naisen haudasta kaakkoon löysivät viemärinkaivajat miehenhaudan (kuvat 15668-9). Hauta oli poikittain viemäriojaa vastaan. Esineitä oli siinä miekka, kaksi keihäänkärkeä ja sotakirves eli tappara (12687:1-3). Haudan syvyys oli nyt osapuilleen 70 cm. Tämä kohta oli ollut viljeltynä, joten haudalla on saattanut olla syvyyttä enemmänkin. Minkäänlaisia havaintoja eivät miehet olleet tehneet.

Nämä kaksi hautaa osoittavat, että Kirkkomäki on palvellut esihistoriallisena kalmistona. Kuvaamamme mäen rinne on pohjoispuolella, joten on ilmeistä, että mäen muutkin rinteet ovat olleet muinoin hautauspaikkoja. Ent. valtionarkeologi Juhani Rinne, jonka koti on Kirkkomäen itärinteessä, on allekirjoittaneelle kerran maininnut, että muinoin olisi tästä mäestä löydetty paljon rautakauden esineitä, mikä tuntuukin uskottavalta, koska etelä- ja länsisivut ovat hävitetyt hiekanajossa. Vain mäen pohjois- ja itäsiivu on osittain jäljellä. Näilläkin puolilla on puutarhaa, mutta on todennäköistä, että puutarhatöitten yhteydessä ei ole kaivettu niin syväälle, että haudat olisivat tuhoutuneet.

Pastori Parvion keksimää hautaa tutkittaessa paljastui hyvin säilyneen naisen luurangon yläosa. Esineet olivat niinkään kestäneet hyvin vuosisatojen läpi. Tekstiiliä oli vähemmän kuin jalkopäässä. Pyöreät D-tyyppiset kupurasoljet ajoittavat haudan 1000-luvun alkupuolelle. Haudan esineillä on numero 12687:4 - 20.

Kirkkomäkeä ei tässä vaiheessa uhkaa mikään vaara. Pohjoisrinteessä olisi sen tasaisuuden vuoksi mahdollista suorittaa laajojakin kaivauksia.

kertomusta seuraa kartta ja valokuvat 15666-9.

Helsingissä, huhtikuun 30 päivänä 1951.

Helmer Salmo

Helmer Salmo

Kaarina

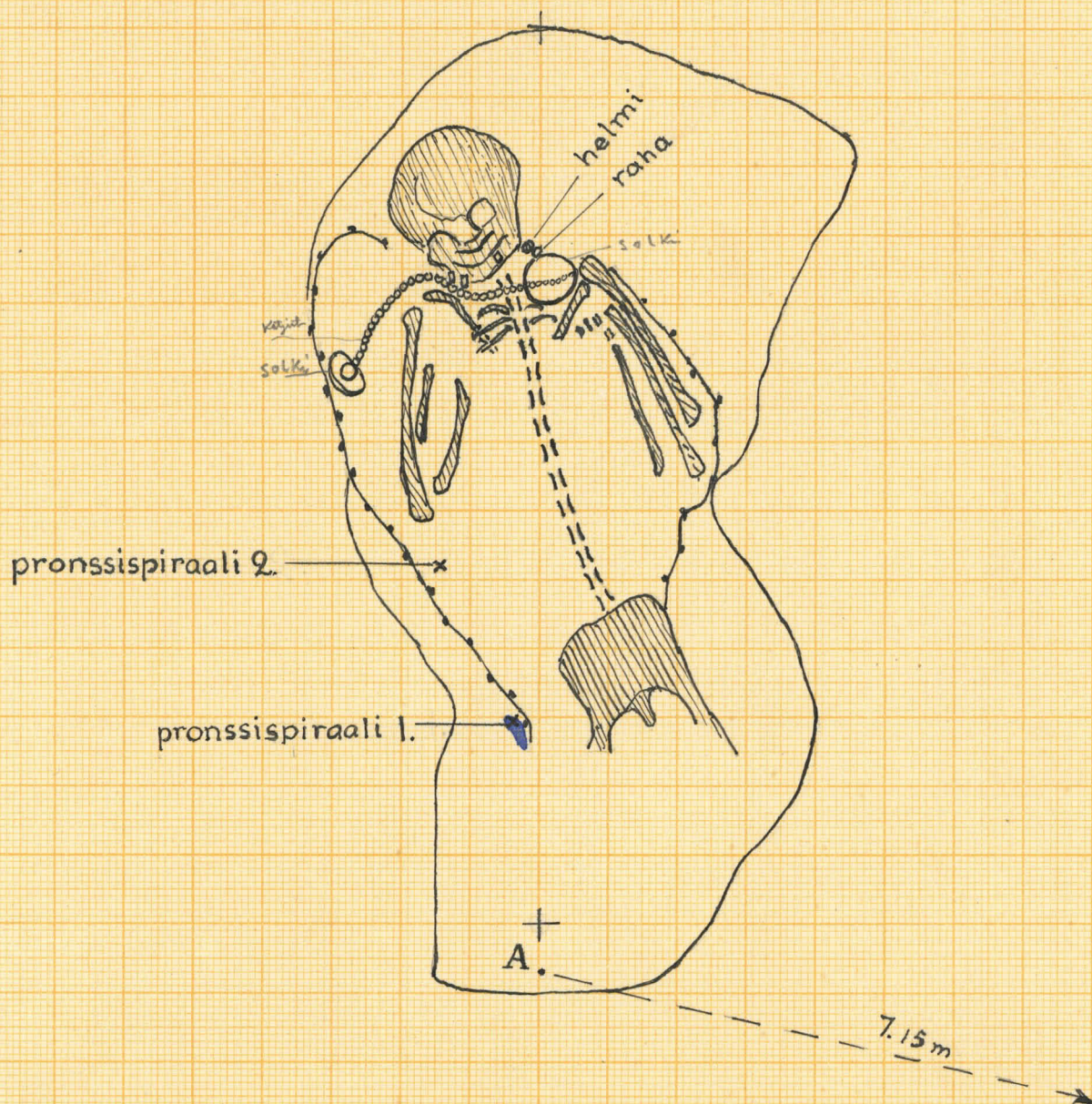
Kirkkomäki

Hauta Parvio

A-piste 7.15 m Pikkupappilan länsipään eteläisestä
nurkasta päädyn suuntaan
Sininen merkki tekstiiliä

~~~~~ tumman ohuen massan raja

~~~~~ kuopan raja

Kaarina, Kirkkonäki

N 15666. Naisen hauta pikkupappilan rakennuksen edessä.

N 15667. Hauta - Parvion pääpuoli paljastusvaiheissa.

Haarima, Kirkkonäki

N 15668. Niemenhauta, kaapeli-
ojan leikkauksessa
seisovan työmiehen
oikeaa puolella.

N 15669. Niemenhauta etualalla kaapeli-
Basemmalle jätetty tyvän leikkauksen
paikalla. Takana pitkä pappila.